

■ **Innostavalla työilmapiirillä sekä toimintaympäristön pitkäjänteisyydellä ja kärsivällisyydellä on ratkaiseva merkitys innovaatioiden syntyymiseen.**

Ainakin Suomalaisen insinööriyöpalkinnon saaneet ovat tehneet innovatiiviset työnsä sellaisissa työyhteisöissä.

Teksti ja kuva: Marketta Harinen

Innovaatiot syntyvät innostavassa työilmapiirissä

Suomalaisen insinööriyöpalkinnon saajien toimintaympäristöä kartoittaneessa selvityksessä nousee esiin ennen kaikkea työilmapiirin merkitys innovaatioiden syntyymisessä.

– Peräti sata prosenttia vastanesta pitää innostavaa työilmapiiriä erittäin tärkeänä innovaatioiden syntymiseen kannalta, toteaa tutkija **Jyrki Haajanen** VTT:n Industrial Innovation Management -koulutusohjelmasta.

Haajanen esitteli IIM-koulutusohjelman tekemää selvitystä TEKin ja TFIF:n yhteisessä *Hyvät innovaatioympäristöt* -seminaarissa, joka pidettiin Suomalaisen insinööriyöpalkinnon 25-vuotisjuhlan kunniaksi. Tutkimuksessa selvitetään, millaisissa ympäristöissä Suomalaisen insinööriyöpalkinnon saaneet henkilöt ja työryhmät ovat työ-

kennelleet ja mitkä tekijät ovat vaikuttaneet innovaatioiden syntyymiseen. Lopullinen tutkimusraportti valmistuu loppuvuodesta.

Innostavan työilmapiirin ohella toinen merkittävä tekijä innovaatioiden syntyymisessä on toimintaympäristön kärsivällisyys ja pitkäjänteisyys.

– Menestyksellisiä innovaatioita syntyy, kun osataan luoda oikeat puitteet ja toimintaympäristö on kärsivällinen ja pitkäjänteinen. Globaali talous on kuitenkin tuonut mukanaan lyhytjänteisyyttä myös suomalaiseen yrityskulttuuriin. Kärjistetysti voi sanoa, että kvartaalitalous ei tue innovointia, Haajanen huomautti.

Myös laaja perspektiivi auttaa innovaatioiden syntyymistä. Jotta innovaatiosta tulisi menestys, sen merkitystä täytyy osata tarkastella laajemmin, yhteiskunnallisesta ja taloudellisesta näkökulmasta.

Keskinkertaisuudella ei pitkälle pötkitä

SSH Communications Securityn perustaja ja vuoden 2000 Suomalaisen insinööriyöpalkinnon saaja **Tatu Ylönen** rökitti suomalaista koulutusjärjestelmää kovin sanoin. Ylönen huomautti, että huippuosaajien taso on laskussa, kun opetusta antavia yksiköjä – yliopistoja ja korkeakouluja etäyksikköineen – on liian paljon ja kun valmistujien maksimointi on johtanut liian suuriin sisäänottoihin. Opiskelijoiden ja opetuksen tasosta tingitään eikä hyviä professorejakaan riitä enää kaikkiin opintajoihin.

Korkeakoulujen tulosohjauksen myötä mittareina ovat nyt määrät, ei laatu.

– Kun kurssivaatimukset sovitaan keskitasoon, valmistujien taso laskee, gradujen ja väitöskirjojen taso laskee, poikkitieteellisyys vähenee, tutkimuksesta tulee lyhytjänteistä ja mullistavampien innovaatioiden todennäköisyys laskee. Suomi on saanut suitutusta muun muassa PISA-tutkimuksessa, mutta tällä keskiverottomittarilla on vähän relevanssia huippuosaamisen kanssa, Ylönen puhisi.

Ylönen muistutti, että nopeasti muuttuva tekniikka vaatii jatkuvaa uuden opiskelua, tietotekniikassa päivän viikossa läpi elämän, jotta pysyisi huipulla. Huippuosaamista syntyy vain tekemällä ja innovaatiot syntyvät kokemuksesta.

Myöskään Nokian **Yrjö Neuvon** mielestä nykyinen perustutkimus ja osaamis pohja eivät täysin vastaa elinkeinoelämän odotuksia. Teollisuus on edennyt kovaa vau-

tia, mutta kaikki tutkimusalueet eivät ole pysyneet perässä.

Neuvon mielestä Suomeen tarvitaan kansainvälisesti tasokkaita maanlaajuisia teknologian huippuyksiköitä esimerkiksi ITC-alalle, metalli-, metsä- ja koneteollisuuteen. Neuvo muistutti, että menestyvän teollisuusklusterin syntymiseen tarvitaan suurta panostusta ja aikaa 30 vuotta.

Industrial futurist **Jyrki Kettunen** Metsäliitosta listasi jäykkyyksiä muutoksen jarruina. Hän tarjosi hyvän vinkin itse kullekin: – Kun yrityksen latva alkaa laskea golfkenttiä ja hirven sarven piikkejä, kannattaa vaihtaa työpaikkaa.

Monien innovatiivisuutta kartoittavien seminaarien tapaan tarjolla oli myös innostava esimerkki. Varatoimitusjohtaja **Ralf Karlström** kertoi hiontamateriaaleja tuottavan KWH Mirkan tiestä kansainväliseen menestykseen.

Vuorineuvos **Kurt Nordman** esitteli Svenska Tekniska Vetenskapsakademien i Finlandin juuri julkaisemaa teosta *Spjutspetsar – tretton berättelser om finländsk topp teknik*. Teos on ilmestynyt myös suomeksi nimellä *Keihäänkärkiä – kolmetoista kertomusta suomalaisesta huipputeknikasta*. □

TEKin ja TFIF:n *Hyvät innovaatioympäristöt* -seminaarissa kuultiin, että kvartaalitalous ei tue innovointia.

